

kontrolleres, om gengivelsen er loyal og ikke krænker de personer, som omtales.

Udvalget anfører, at man på denne baggrund efter en afvejning af fordele og ulemper foreslår, at journalister får mulighed for at bruge referatbåndoptager under retsmøder på en række nærmere angivne betingelser.

Det foreslås for det første, at referatbåndoptager alene må anvendes i internt redaktionelt øjemed og til støtte for journalistens hukommelse. Referatbåndoptagelsen må ikke refereres ordret i massemedierne i lange sammenhængende passager, men kun i korte udsagn og citater.

Udvalget bemærker, at det er vigtigt ikke at undergrave princippet i retsplejelovens § 182 om, at vidner ikke må høre parternes, andre vidners og syns- og skønsmands forklaringer. Referatbåndoptagelsen må efter forslaget ikke afspilles for andre, herunder for parter og vidner. Referatbåndoptagelsen må heller ikke foreholdes den pågældende person under interviews, og optagelsen må endvidere ikke afspilles offentligt, herunder i fjernsyns- eller radioudsendelser.

Udvalget foreslår endvidere, at retsformanden skal orienteres, før journalisten begynder at bruge referatbåndoptager.

Udvalget foreslår desuden, at den person, der afhøres, skal gøres bekendt med, at der bruges referatbåndoptager(e).

Udvalget foreslår, at retten i særlige tilfælde skal kunne forbyde, at journalister bruger referatbåndoptager. Et forbud skal være begrundet i konkrete omstændigheder - f.eks. hensynet til vidner eller parter, som er stærkt påvirket af situationen, eller hensynet til en forsvarlig afvikling af retshandlingen.

Det foreslås, at retten undtagelsesvis kan give tilladelse til, at også andre kan bruge referatbåndoptager. Denne bestemmelse omfatter udenlandske journalister og freelance journalister, der ikke udfører arbejde for et medie, der er omfattet af medieansvarsloven, og som derved ikke er omfattet af retsplejelovens § 172, stk. 1, 2 og 4.

Udvalget foreslår, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om opbevaring af de anvendte bånd. Det skal kunne kontrolleres, at båndene opbevares betryggende, således at uvedkommende ikke kan få fat i dem.

Halvdelen af udvalget (formanden og 6 medlemmer) foreslår, at referatbåndoptagelser fra et retsmøde skal slettes senest en måned efter optagelsen. Dette bør efter disse medlemmers opfattelse gælde, uanset

hvor længe sagen varer. Den foreslåede regel går ud på, at den originale lydoptagelse efter en måned ikke må findes længere, og at der heller ikke må findes kopier (men gerne udskrifter). Det anføres, at en sådan pligt til forholdsvis hurtigt at slette båndet igen vil være betryggende for vidner og parter, fordi risikoen for misbrug bliver mindre.

De nævnte medlemmer finder, at det bør være strafbart at overtræde den foreslåede sletningsregel.

De nævnte medlemmer foreslår endvidere, at der ikke som led i efterforskningen af overtrædelser af sletningsreglen må foretages ransagning hos journalisten eller dennes redaktion. Det anføres herom, at der under ransagninger kan ske krænkelser af journalistens kildebeskyttelse, og at dette ikke vil stå i rimeligt forhold til ransagningens formål.

Den anden halvdel af udvalget (7 medlemmer) finder ikke, at der er behov for en sletningsregel, bl.a. under hensyn til de foreslåede begrænsninger i, hvad journalisten må bruge en båndoptagelse til, og i lyset af den foreslåede mulighed for at fastsætte regler om opbevaring af båndene. Det anføres også, at journalister i praksis opbevarer deres notesblokke i meget lang tid - indtil historien utvivlsomt ikke længere kan give anledning til omtale - og at båndoptagelser derfor også bør kunne opbevares frit.

Disse medlemmer peger endvidere på, at det vil kunne give anledning til tvivl, om en lydoptagelse er »slettet«, hvis optagelsen er sket digitalt til en computer og fortsat findes på en hard-disk. En sletningsregel kan også ventes at føre til, at journalister oftere vil renskrive båndoptagelser, og sådanne renskrifter vil i lige så høj grad kunne påvirke en senere vidneforklaring, som hvis båndet var blevet spillet for vidnet.

Udvalget finder, at det bør være udelukket at bruge referatbåndoptager under lukkede retsmøder, medmindre det er tilladt at referere fra mødet, jf. herved retsplejelovens § 31, stk. 2. Udvalget foreslår således, at det i disse tilfælde kun skal være tilladt at bruge referatbåndoptager, hvis dørene alene er lukket for at sikre ro og orden i retssalen. Derimod bør der være mulighed for at bruge referatbåndoptager, selv om retten har nedlagt referatforbud, idet et sådant forbud senere vil kunne blive ophævet.

I hørings svarene over betænkningen samt under drøftelser med Justitsministeriet har Dommerforeningen og præsidenterne for Østre og Vestre Landsret og Københavns Byret stærkt frarådet at give journalister tilladelse til at bruge referatbåndoptager under retsmøder, medmindre retterne får mulighed for selv at optage retsmøderne på bånd. Dommerforeningen og